ZPRÁVY ZAHRANIČNÉ.

TELEGRAFICKÉ.

Ve všech okresích po celém Rusku organisují se zvláštní sbory lékařův, nemocničních pomocníkův a žen, tak zvaných ošetřovatelek, aby ujaly se nemocných, kdyby se měla cholera rozšířiti. Bylo vydáno nařízení, aby schůze sborů dály se pravidelných lhůtách a aby šetřeno bylo všemožné opatrnosti, aby se šíření cholery zameziti mohlo.

K druhému čtení pověstné německé vojenské předlohy *dojde prý* až po návratu císařově z Italie, počátku května a je tudíž rozpuštění sněmu před svátky svatodušními nemožno. Ve sněmu říšském v Berlíně dojde na řadu nyní požadavek posl. Menzera, aby vláda vydala zákony, jimiž by se německý tabákový průmysl znovu oživil. Menzer žádá, aby zvýšeno bylo clo na americké a jiné cizozemské tabáky a aby snížena byla daň z domácí rostliny.

Prosýchá se, že tři železniční úředníci a čtyři důstojníci byli zatčeni ve Středci v Bulharsku na obvinění, že se spikli proti životu knížete Ferdinanda. Spiklenci zamýšleli prý vyhoditi do povětří dynamitem vlak, na kterém kníže tento týden vydal se na cestu do Viaveggio, aby slavil svatbu s princeznou Marií Louisou, dcerou vévody z Parmy.

Prudkým zemětřesením navštíveny byly dne 2. dubna obce v sousedství sopky Aetny na Sicilii. Obyvatelé se obávali zkázonosného výbuchu sopky a nových otřesů, opustili své příbytky a uprchly pod šíré nebe. Škoda dosud odhadnuta je velmi značná.

Policejní komisař z Ausiersu, Pelaton, popírá, že dcery vypovědného z Francie dopisovatele Otty Brandesa, byly týrány, tím méně pak poraněny. Dále tvrdí, že obě dívky potupnými písněmi obecenstvo popouzely a urážely.

Ruská vláda prý navrhla, aby dočasně byla uzavřena shoda v záležitosti moře Beringova v tom smyslu aby hraniční čára vedena byla ve vzdálenosti 10 mil od pevniny a 30 mil od ostrovu Commandera Rolius. Rusko si dále stěžuje, že spor mezi Anglií a Spojenými Státy zahnal všecky cizozemské tuleňolovce na stranu ruskou a tím že byli Rusové zkráceni. Čeká se, že vyjednávání mezi Ruskem a Anglií dopadne co nejlépe.

Smutné zvěsti docházejí o vládním vojsku z Hondurasu, jež bylo poraženo blíže Tegucigalpa. Zvěsti tyto potvrzeny byly výpovědí dvou důstojníků z parníku Barracouta, již vyprávěli o velikém triumfu povstalců a o Policarpo Bonilla, jenž byl prohlášen za prozatmního presidenta republiky.

Ve Francii teprvé v úterý m. t. skončila krise ministerská ač v neděli dne 2. dubna již došla zpráva, že nové ministerstvo sestaveno bylo Melinem, přece v úterý sdělovaly telegramy, že nepodařilo se mu získat do kabinetu všechny dříve oznámené členy, proto president požádal Dupuye, aby nevděčné úlohy se ujal. Týž učinil pokus vyhověti přání, presidenta, avšak ani jemu se nedařilo a chtěl se úlohy naň vznešené vzdáti. Na vřelá naléhání presidenta Carnota pokusil se o to znovu a sestavil ministerstvo následující: Char. Dupuy, předseda a ministr vnitra, P. Louis Peytral, ministr financí senator Eugene Guerin, spravedlnosti, Raymond Poincarre, vyučování, Louis Ferrier, obchodu, admiral Rienier, námořnictva, Jules Develle, zahraničních záležitostí, Francois Viette, veřejných prací, general Loizillon, války, Albert Viger, hospodářství.

Sultánův soukromný parník pro potřebu jeho hostí a členů domácnosti narazil na písčinu dne 2. dubna. Má se za to, že utonulo 60 osob na palubě se nalézajících a že celé množství nákladného stříbrného nádčiní bylo potopeno. Podrobnosti bližších nestává. Censorové potlačují veškeré zprávy o této nehodě.

V ruském kostele v Gudrai na Kavkaze odbývaly se velikonoční bohoslužby; v tom povstala silná bouře, která budovu překotila. Přišlo prý při tom o život přes 100 lidí.

Italie prý dle příkladu Anglie a Francie povýší svého vyslance ve Washingtoně na velvyslance.

Americký vyslanec podal turecké vládě protest proti tomu, že dopisy, které jsou mu z Marsovanu zasílány s konsulátní pečetí, se mu na poště otvírají. Tajemník čařihradského amerického vyslanectví Harry R. Newberry odcestoval do Marsovanu a Cwesaey, aby se čistě přesvědčil, jak se to má s útoky lůzy na americké občany a podal o tom zprávy vyslanci.

Devadesát domů padlo 3. dubna v Malém Pöchlarnu v Rakousku za kořist plamenům. Patnácte mrtvol bylo z trosek vytaženo a o 12 osobách se ví jistě, že v sutinách jsou pochovány. Deset osob mimo to se pohřešuje.

K oslavení narozenin vynálezce lodního šroubu Jos. Ressla, 29, června ustavil se ve Vídni výbor, jenž vydá také pamětný spis doložený akty. V čele výboru nalézá se svobodný pán Czedík, ve výboru zasedají říšští poslanci inženýr Kaftan a dr. Esner.

Německé časopisy neustávají v hrozbách války Francii, béřouce si za příčinu vypovězení dopisovatele berl. Tagblatu ze země. Však jelikož tento chřest zbraní ozývá se nejvíce z redakcí vládních listů, jest spíše pravdě podobno, že záležitost onoho dopisovatele přišla v čas a vhod, aby vládě poskytla zámínku k naléhání na přijmutí nové branné předlohy proti kteréž až posud velmi tuhý odpor se jeví. Ostatně sděluje se nyní že Brandes trpí nevinně, an vlastně nepsal onen článek, kterým pitomně obviněn byl syn presidentův z úplanosti, nýbrž časopis onen anektoval onen článek z časopisu jiného a uveřejnil jej na vrub svého dopisovatele.

Čeští konají rozsáhlé přípravy k velké demonstraci, jež odbývati se má v Praze dne 16. dubna s upomínkou na první bouřlivou schůzi v památném roce 1868 odbývanou, když Čechové odepřeli voliti poslance do říšské rady, odešli ze sněmu zemského a podnikli památnou cestu do Moskvy. Jako hlavní řečníci při připravované demonstraci vystoupí dr. Eduard Grégr a poslanec Ervín Špindler.

Stávka velikých rozměrů vypukla dne 7. dubna mezi dělníky v loděnicích v Hullu a může vzíti zlý konec. Prvá povstala mezi dělníky a lidmi neuniovými a došlo k násilnostem, jimiž mnoho lidí bylo z loděnic vypuzeno a několik lidí zraněno.

Zločinná ruka rozřezala na kusy dne 7. dubna proslulý obraz Tintorettův "Podobizna benátského šlechtice." Obraz ten nacházel se v paláci dožů v Benátkách a měl cenu 300.000 franků. Po pachateli není dosud stopy.

Dle soukromých zpráv ze Srbska je politické napjetí tamnější rázu neobyčejného. Má se za to, že se chýlí k revoluci. Vladař Ristič chce prý se poděkovati. Radikálové zdržují se jakéhokoli účastenství na poradách skupštiny, v které vláda neprávem osobí si většinu.

Veškeré časopisy francouzské prohlašují, že nové ministerstvo je slabé a velice prostřední. "Gaulois" poukazuje, že Carnot padne za oběť situaci. Všeobecně se přičítá Carnotovi vina na neuspokojivém vyřízení krise ministerské.

Max Judd, nově ustanovený vicekonsul vídeňský, není rak. vládě milým, jak se sděluje z Vídně dne 10. t. m. N. Y. Heraldu. Není prý to ale proto že je židem, nýbrž proto, že je rozeným Rakušákem. Jak známo, není to poprvé, co vláda rakouská dala na jevo, že si nepřeje, aby její bývalí podaní byli tam posílání co zástupci přátelských mocí.

Mocné otřesy země pociťovány byly dne 9. dubna v různých částech Srbska. Palác Velikého Popoviče byl srovnán se zemí a několik lidí bylo zabito.

Guvernér francouzské Cochin Chiny telegrafoval, že zmocnila se francouzská posádka dne 4. dubna Kabonských ostrovů.

Ve Vaskutu nedaleko Baja v Uhrách vypukl dne 7. dubna veliký požár, v němž lehlo popelem 65 domů. Rovněž tři lidé byli ohněm zachváceni a uhořeli.

Prostýchá se ve Vídni, že nihilisté činí přípravy, že o svatodušních svátcích konati budou blíže rakouských hranic na ruské půdě schůzi, k níž dostaví se uprchlíci nihilističtí z Polska, Rakouska a Rumunska. Jak veliká je odvaha a jak dalekosáhlé je spojení nihilistů vysvítá z toho, že car před nedávnem našel ve fotografickém albu v paláci podobizny nihilisty, který byl odpraven pro atentát, jehož obětí byl car Alexandr II. Vzdor všem vyšetřování nemohlo býti vypátráno, jak se podobizna do albu dostala.

V jižním Walesu v Anglii jest 4000 dělníků bez práce následkem zastavení prací v několika uhelných dolech.

Ze Santiaga došla zpráva, která sděluje, že učinila lůza útok na státní budovy ve Valparaiso v Chili. Lůza byla odražena, než následkem toho bude prý prohlášeno v Santiago, Valparaiso u Acoucoquo stanné právo.

LITERATURA.

Osmé číslo *Bohemian Voice* vyšlo počátkem tohoto týdne a přináší na první stránce velmi pěknou podobizny Dra. Edw. Grégra, se stručným životopisem. Jak dalece se pamatujeme, jest to prvně, co v této zemi podobizna tohoto vůdce národa byla uveřejněna. Obsah tohoto čísla jest hojný a zajímavý, tak že právem lze tvrditi, že je čím dále tím lepší. Delší články, jež Voice obsahuje, jsou: "A plea for Bohemian home rule", referát to o mistrné řeči věhlasného řečníka, jehož podobu list přináší. "Will Francis Joseph abdicate?", úvaha o zprávě z Paříže telegrafované, že císař rakouský hodlá se trůnu vzdáti. "Slavonians in the United States", výňatek z censu, vykazující počet Čechů a Slovanů ve Spojených Státech a vývody, že valná část Slovanů počítána jest za Rakušany, kdežto naproti tomu ruští židé řadění jsou mezi národy slovanské. "The Anniversary of a Poet", zpráva o jubilejní oslavě největšího básníka českého této doby, Vrchlického. "Foreigners in Austria", úvaha o nařízení kasačního dvora, že žaloby před tímž mají se vyřizovati pouze v řeči německé. "Society of Bohemian Brethern", dějepisný náčrtek o církvi českých bratří. "A Bohemian virtuoso Joseph Slavík", životopisná črta, přeložil z češtiny J. J. Král. "The Germans honored Hus as a saint", překlad J. J. Krále z Lumíru. "First Bohemian lecture in the Prague university", vypisuje první přednášku českou na universitě. Mimo těchto delších článků obsahuje číslo toto celou řadu kratších článečků a zpráv, tak že jest v pravdě nejlepším posud vyšlým číslem. Potěšitelno jest ovšem, že práce Voicu dochází v uvědomělých kruzích všeobecného ocenění, což nejlépe jeví se v tom, že předplatitelů stále přibývá, dík horlivosti sběratelů, a ač zasýlá se listu as 1500 výtisků zdarma, časopisům a různým ústavům, přece příjmy kryjí veškeré vydání.

Černá hodina, pověst od I. J. Kraszewského. Překládá z polštiny Vilém Špaňhel. Vyšel sešit 4. [Ottovy laciné knihžvny národní serie XVI. sešit 9.] Germanisace směřuje ke zničení a vyhubení polské národnosti v Poznaňsku. O tom pracuje Německo od prvního okamžiku přivtělení této části Polska k německé říši. Však násilí a bezohlednost dostoupily vrcholu po válce roku 1871. Hrůzou Poláků byl Bismark. Kniha, která vychází právě v českém překladě, dějem svým zasahá do těchto krutých dob, kdy Poláci vypovídáni byli ze své vlasti. Kraszewski předvádí čtenářům před zraky obraz, kreslený rázovitě. Není pochyby, že čtenáře naše kniha tato bude zajímati, a to nejen pro její vlastenecký směr, ale i proto, že tak v lecčem v Čechách poměry podobají se poměrům utiskovaných Poláků v Poznaňsku. Knihovnu národní objednati lze u J. Otty v Praze, Karlovo náměstí, číslo 34.

Dopis z Moravy.

(Od našeho vlastního dopisovatele.)

Těžiště státoprávní otázky české nenachází se více v Čechách, nýbrž v markrabství moravském. V Čechách, totiž v české jich části, jest národní boj dobojován. Česká města jsou v rukou Čechů a aby též český živel přišel k platnosti v městech uzavřeného území německého, o to se postarají právě oni živlové, již mezi Němci žijí. Jinak se mají věci na Moravě. Zde hlavní město a s tímto jiná města moravská pískají dosud podle německé noty. A to je právě to velké neštěstí pro Moravu. Nejsnáze dalo by se vydobyti Brno, kdyby jen toho výbojného vojska bylo. Však toho tu právě není. Ač Brno má zvenčí nátěr německý, není přece ta německost Brna tak pravá. Mluví se sice ve vnitřním Brně na veřejných místech podivná českými frásemi a českým myšlením prosáklá němčina, však uvnitř v domech, ve styku s pracující třídou, v továrnách, na trhu a v menších hospodách mluví se česky. Není to sice čeština Vrchlického a Svatopluka Čecha, je to však přece mluva původnější a jadrnější než ona, již brněnští Němci mluví. K tomu znají všichni Brňáci, kteří se za Němce mají, česky; však mnozí z českého obyvatelstva německy neznají. A v tom právě spočívá výhoda pro nás. Však této výhody není využito. Česká intelligence v Brně žijící pro vůdčí svou úlohu nedostačuje. Je chabá, podajná a neobětavá, vyhýbá se veřejným projevům a nepřičiňuje se o to, aby umělé němectví z Brna setřeno bylo. Muži moravští, kteří dosud jsou považováni za vůdce Moravy, pocházejí ještě ze starodávných německých škol, oni ještě po německu myslí a také nejraději německy hovoří. Od našich Pražáků, Šromů a Mezníků nedočkáme se obnovené Moravy.

Velikou důležitost pro náš národní zápas má druhé město Moravy, královská Olomouc. Toto město bylo kdysi zcela německé. Ještě v létech šedesátých panovala v Olomouci všude němčina. Od té doby stala se veliká změna. Dnes jest Olomouc z dobré polovice česká. Je však podivno, že počeštění Olomouce neděje se kmenem, jenž ze všech stran město obkličuje. Ne jsou to Hanáci, kteří tvoří velkou část českého obyvatelstva v Olomouci, nýbrž jsou to Čechové z království a obyvatelé z rozličných částí Moravy, kteří se do Olomouce přistěhovali. Nemohu opomenouti, abych se nezmínil o obyvatelstvu, v jehožto středu právě Olomouc leží. Hanáci, tento svérázný a zámožný kmen, který zabírá nejúrodnější část Moravy, nezasahují v náš národní zápas s tou silou a odhodlaností, která by jim příslušela. Je to povaha kmenová. Moravan vůbec a Hanák zvlášť potřebuje hodné chvíle, než se k nějakému důležitému činu rozkývá. Proto ten neúspěch naší politické práce. Nejsou však naši Hanáci jen nečinní v národním a politickém ohledu, jsou i krom toho neobětaví a skrbí tam, kde by jako nejbohatší měli nejvíce udělovat. Kromě Přerova a několik málo jiných měst přispívá Hana na Ústřední matici českou jen velice málo. "Naděl vás pánbů", mysli si Hanák a neotevře svou dosti naplněnou tobolku. Toto "naděl vás pánbů" jest u Hanáka významné. Slyšel jsem tuto zbožnou však nekřesťanskou frási, když jsem některou hanáckou vesnicí kráčel. Žebrák jdoucí od domu k domu zaklepe na uzavřené sedlákovy dvéře. Neotevrou mu; jde k oknu, klepe na ně a když se dlouho takto domáhá, zavolají na něho: "Naděl vás pánbů!" Pánbů má nadělit, však sami ničeho nedají.

Krom Brna a Olomouce mám[ají] doposud na Moravě jiná města ještě, která jsou v držení Němců. A ne[kte]jsou to města s nějakým původní[m] německým obyvatelstvem, nýbr[ž] jsou to města ryze česká, v nichž[e] žid a renegát vladaří. Jsou to ze[mě] jména města Výškov, Hranice, L[i]tovel, Zábřeh, Hodonín, Kyjov, Místek a Krumlov. Ryze česká Prostějov, město s 20 tisíci obyvatel[ů], bylo dobyto teprv tohoto roku. Jihlava, Znojmo a Nový Jičín jsou města převážně německá, která jen dosti dlouho návalu slovanskému vzdorovati budou. Kdyby nebylo na Moravě židů, nebylo by tu žád[ného] německého němectví. Důležitost této otázky není dosti pochopena. Ni[čeho] není snadnějšího na Moravě, než židy si podmanit. Židé jsou na Moravě vesměs obchodníci. Když se na ně udeřilo s tím, že od nich kupováno nebude, zajisté by dělen[ství] Němci nedrželi, však náš lid je příliš shovívavý a k židům náramně tolerantní a velkomyslný, opomíná své síly využitkovat a židy si pokořit.

Není to však jenom státoprávní otázka, která Moravu s královstvím českým váže; nejsou to věci politické a povrchně národní. Jsou to i jiné ohledy. Morava tvoří země písné spojení s ostatním Slovanstvem. Morava je ten most, přes nějž se do velké říše slovanské přechází a jehožto prostřednictvím spojení s královstvím českým udržováno jest. Slovanskost a čistota nářečí moravských zabezpečuje do budoucnosti ryzost a slovanskost spisovné češtiny. Na Moravu a na Slovensko budou putovati kdysi čeští spisovatelé, až dojdou k poznání, že česká řeč, kterou své spisy spisují, není česká duchem, nýbrž jen zvukem. Na Moravě a na Slovensku máme doposud kraje, kdež cestovatel se octnuv, mní se nacházeti se v nějakém koutě odlehlého Ruska. Tento kraj a tento lid potřebuje jen své Turgeněvy, aby jej ostatní svět poznal a také náležitě ocenil.

Zpráva pokladníka Nár. Výboru za březen 1893.

1.—Řád P. Chelčický, č. 56 Č. S. P. S., Cleveland, O.	$10.00
2.—Řád Vytrvalost, č. 69 Č. S. P. S., St. Joe, Mo.	5.00
Těl. Jed. Sokol Podlipný, Detroit, Mich.	5.00
7.—Řád Slov. Lípa, č. 86, Č. S. P. S., Detroit, Mich.	10.00
Řád Vlastimil č. 28, ČSPS., Allegheny City, Pa., ročně	5.00
9.—Řád Havlíček, č. 6 ČSPS., Detroit, Mich., ročně	5.00
11—Řád Garfield, č. 90 ČSPS., Chicago, Ills., ročně	5.00
Řád Záp. Svornost, č. 147, ČSPS., Clarkson, Neb., $1 čtvrtletně	1.00
Řád Jeronym Pražský, č. 152, Č. S. P. S., Kimball, S. Dak.	2.70
15—Řád Osvojených, č. 136 ČSPS., Baltimore, Md., $1 čtvrtletně	1.00
16 Řád Vlastenec, č. 142, Č. S. P. S., Chicago, Ill., $5 ročně	5.00
Řád Hvězda Svobody, č. 145 ČSPS. South Omaha, Neb.	5.00
17—Lože Otokar, K. of P., Chicago, Ill.	5.00
20—Řád Vladislav I., č. 149 Č. S. P. S., Prague, Neb.	5.00
Sbor T. J. Sokol, So. Omaha, Neb.	5.00
Sbor Česko-Am. Střelců Svornost, New York, N. Y., $5 ročně	5.00
21—Řád Praha, č. 13 ČSPS., Chicago,	10.00
22—Řád Věrnost, č. 8, ČSPS., Chicago, Ill., $10 ročně	10.00
22—Řád Jan Hus, č. 47 ČSPS., New York	5.00
23—Sbor Vlastislava, č. 29 J. Č. D., Omaha, Neb., $5 ročně	
27—Řád Blanik, č. 26 ČSPS., Baltimore Md., $5 čtvrtletně	
28—Lože Kralovice, č. 1253 K. & L. of H., Chicago, Ill., $5 ročně	
30 Řád Vz. S. Ducha, č. 134 Č. S. P. S., Marshalltown, Ia	
Těl. Jed. Sokol, Omaha, Neb., $10 ročně	
Pan Jos. Vlasák, Sprague, Neb., $1 ročně	
	$1
Od poslední zprávy	$1[6]3
Celkem	$1,789

VYDÁNÍ:

10. břez. na pražskou kancelář k ruce p. K. Jonáše	$139.00
Na Bohem. Volce předpl.	2.00
	15
	$1,657

ANT. KLOBASA, pokl.

Kupujte jen pravé *Severovy lék*. Na každém musí býti jméno *Sever*vo jinak lék není pravým.